

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 april 2002

WETSONTWERP

**tot wijziging van deel II, boek II, titel V,
van het Gerechtelijk Wetboek betreffende
de tucht en tot intrekking van de wet
van 7 mei 1999 tot wijziging, wat het
tuchtrecht voor de leden van de
Rechterlijke Orde betreft, van
het Gerechtelijk Wetboek**

AMENDEMENTEN

Nr. 1 **VAN DE REGERING**

Art. 3

In het voorgestelde artikel 405, § 2 vervangen als volgt :

«§ 2. De zware tuchtstraffen zijn:

1° eerste graad:

- inhouding van de wedde;*
- tuchtschorsing;*
- intrekking van het mandaat bedoeld in artikel 58bis;*
- tuchtschorsing met intrekking van het mandaat bedoeld in artikel 58bis;*

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1553/ (2001/2002):**

001 : Wetsontwerp.

002 : Advies van de Hoge Raad voor de Justitie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 avril 2002

PROJET DE LOI

**modifiant la deuxième partie, livre II,
titre V, du Code judiciaire relatif à la
discipline et rapportant la loi du
7 mai 1999 modifiant le Code judiciaire
en ce qui concerne le régime disciplinaire
applicable aux membres de
l'Ordre judiciaire**

AMENDEMENTS

N° 1 **DU GOUVERNEMENT**

Art. 3

A l'article 405 proposé, remplacer le § 2 par la disposition suivante :

«§ 2. Les peines disciplinaires majeures sont:

1° premier degré :

- la retenue de traitement;*
- la suspension disciplinaire ;*
- le retrait du mandat visé à l'article 58bis;*
- la suspension disciplinaire avec retrait du mandat visé à l'article 58bis;*

Documente précédentes :

Doc 50 **1553/ (2001/2002):**

001 : Projet de loi.

002 : Avis du Conseil Supérieur de la Justice.

2° tweede graad:

- ontslag van ambtswege;
- ontzetting uit het ambt of afzetting.».

VERANTWOORDING

Deze gradatie wordt ingevoegd omwille van het feit dat in artikel 17 van dit ontwerp, zoals geamendeerd door de regering, wordt bepaald dat de nationale tuchtraad in alle gevallen waarin hij is gevat de zaak aanhangig maakt bij de overheid bevoegd om een zware straf van de eerste graad op te leggen.

Nr. 2 VAN DE REGERING

Art. 8

In het voorgestelde artikel 409, § 1, het eerste lid vervangen als volgt :

«Er wordt een Nationale Tuchtraad ingesteld die bevoegd is voor het onderzoeken van feiten die in aanmerking komen om te worden gestraft met een zware tuchtstraf en het uitbrengen van een niet bindend advies over de in dat geval op te leggen straf.».

VERANTWOORDING

Voor zover de bevoegdheid ten aanzien van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie zowel voor de lichte straffen als voor de zware straffen wordt toevertrouwd aan de algemene vergadering van Hof van Cassatie, dient deze bevoegdheid te worden ontnomen aan de Nationale Tuchtraad aan wie enkel het onderzoek zal worden toevertrouwd ten aanzien van de zware straffen en het geven van advies omtrent de op te leggen straf.

Door het onderzoek en de bestraffing ten aanzien van personen die een ambt uitoefenen buiten een gerecht, een parket, een griffie of een parketsecretariaat toe te vertrouwen aan de Nationale Tuchtraad en niet aan de tuchtoverheden bevoegd voor de andere categorieën, kan het gelijkheidsbeginsel worden geschonden. Indien er tuchtmaatregelen moeten worden genomen, kan de overheid voor dewelke de betrokkene werkt de zaak steeds aanhangig maken bij de tuchtoverheid van het gerecht, het parket, de griffie of het parketsecretariaat waarin de betrokkene is benoemd of aangewezen.

2° second degré :

- la démission d'office;
- la destitution ou la révocation.».

JUSTIFICATION

Cette gradation est instaurée compte tenu du fait que dans l'article 17 du présent projet, tel qu'amendé par le gouvernement, il est stipulé que le Conseil national de discipline, dans tous les cas où il a été saisi, saisit l'autorité compétente pour infliger une peine majeure du premier degré.

N° 2 DU GOUVERNEMENT

Art. 8

A l'article 409, § 1er, proposé, remplacer l'alinéa 1er comme suit :

« Il est institué un Conseil national de discipline compétent pour instruire les faits susceptibles d'être sanctionnés disciplinairement par une peine majeure et, en ce cas, pour rendre un avis non contraignant quant à la peine à infliger. »

JUSTIFICATION

Dans la mesure où la compétence à l'égard du premier président de la Cour de cassation sera, tant pour les peines mineures que pour les peines majeures, confiée à l'assemblée générale de la Cour de cassation, cette compétence doit être enlevée au Conseil national de discipline qui sera uniquement appelé à instruire à l'égard des peines majeures et à rendre un avis quant à la peine à infliger.

Le principe d'égalité peut être violé lorsque la poursuite et la condamnation des personnes qui exercent des fonctions en dehors d'une juridiction, d'un parquet, d'un greffe ou d'un secrétariat de parquet est confiée au Conseil national de discipline et non aux autorités disciplinaires compétentes à l'égard de ceux qui y exercent leurs fonctions. L'autorité pour laquelle la personne concernée travaille peut, lorsqu'une mesure disciplinaire est nécessaire, saisir l'autorité disciplinaire compétente au sein de la juridiction, du parquet, du greffe ou du secrétariat de parquet dans lequel la personne concernée est nommée ou désignée.

Nr. 3 VAN DE REGERING

Art. 9

In het voorgestelde artikel 410, de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) in § 1, 2°, tweede streepje, de woorden «van de procureurs des Konings en van de arbeidsauditeurs» **vervangen door de woorden** «van de procureurs des Konings, van de arbeidsauditeurs, van de toegevoegde substituten procureur des Konings en de toegevoegde substituten arbeidsauditeur»;

B) in § 1, 2°, derde streepje, de woorden «en de toegevoegde substituten procureur des Konings» **weglaten**;

C) in § 1, 2°, vierde streepje, de woorden «en de toegevoegde substituten arbeidsauditeur» **weglaten**;

D) in § 1, 3°, het eerste streepje vervangen als volgt:

« – de algemene vergadering van het Hof van Cassatie ten aanzien van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie; »;

E) in § 1, 7°, achtste streepje, de woorden «de secretarissen en van de adjunct-secretarissen» **vervangen door de woorden** «van de secretarissen, van de adjunct-secretarissen, van de vertalers, van de opstellers en de beambten.»;

F) een § 4 invoegen, luidend als volgt:

«§ 4. Het openbaar ministerie kan een tuchtprocedure aanhangig maken bij elke tuchtoverheid bedoeld in onderhavig artikel. »

VERANTWOORDING

In navolging van het voorstel van de heren J. du Jardin, procureur-generaal en X. De Riemaeker, advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie wordt de bevoegdheid ten aanzien van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie toevertrouwd aan de algemene vergadering van het Hof van Cassatie. Men brengt de bevoegdheid van de Nationale Tuchtraad ten aanzien van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie in overeenstemming met de bevoegdheid die hij zal uitoefenen ten aanzien van de andere personen bedoeld in dit ontwerp.

Het belang om in een initiatiefrecht te voorzien van het open-

N° 3 DU GOUVERNEMENT

Art. 9

A l'article 410 proposé, apporter les modifications suivantes:

A) au § 1er, 2°, deuxième trait, remplacer les mots «des procureurs du Roi et des auditeurs du travail» **par les mots** «des procureurs du Roi, des auditeurs du travail, des substituts du procureur du Roi de complément et des substituts de l'auditeur du travail de complément»;

B) au § 1er, 2°, troisième tiret, supprimer les mots «et des substituts du procureur du Roi de complément» ;

C) au § 1er, 2°, quatrième tiret, supprimer les mots «et des substituts de l'auditeur du travail de complément»;

D) au § 1er, 3°, remplacer le premier tiret par ce qui suit:

« – l'assemblée générale de la Cour de cassation à l'égard du premier président de la Cour de cassation; »;

E) au § 1er, 7°, huitième tiret, remplacer les mots «des secrétaires et des secrétaires adjoints» **par les mots** «des secrétaires, des secrétaires adjoints, des traducteurs, des rédacteurs et des employés»;

F) insérer un § 4, rédigé comme suit:

«§ 4. Le ministère public peut saisir toute autorité disciplinaire visée au présent article d'une procédure disciplinaire. »

JUSTIFICATION

Suivant en cela la proposition de messieurs le procureur général près la Cour de cassation M. J. du Jardin et l'avocat général près la Cour de cassation M. X. De Riemacker, la compétence à l'égard du premier président de la Cour de cassation est confiée à l'assemblée générale de la Cour de cassation. On aligne ainsi la compétence du Conseil national de discipline à l'égard du premier président de la Cour de cassation sur la compétence qu'il exercera à l'égard des autres personnes visées par le projet.

L'intérêt de prévoir un droit d'initiative du ministère public a

baar ministerie werd eveneens tijdens de hoorzitting uiteengezet. Wij verwijzen derhalve naar de inhoud van de nota die ons is overgemaakt naar aanleiding van de hoorzitting van 19 februari 2002.

Nr. 4 VAN DE REGERING

Art. 11

In het voorgestelde artikel 411, de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) in § 1, de woorden «de overheden bedoeld in artikel 410» **vervangen door de woorden** «*de overheden bedoeld in artikel 410, § 1, of een persoon van minstens gelijke rang die zij in hun eigen korps aanwijzen of de korpschef van het hogere niveau,*»

B) in § 2, het eerste lid weglaten.

VERANTWOORDING

Voor wat betreft de tucht van het openbaar ambt is de cumulatie van de functies van inleiding, onderzoek en beslissing niet in strijd met de rechtspraak omtrent artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Het kan echter niet worden uitgesloten dat deze rechtspraak evolueert. Daarenboven zorgt de bevoegde tuchtverheid er momenteel reeds voor dat zij een 'onderzoeksmagistraat' aanwijst, zich hierbij reeds houdende aan de principes van onafhankelijkheid en onpartijdigheid (zie Cass., 4 maart 1993, Pas, nr. 1526, p. 242).

NR. 5 VAN DE REGERING

Art. 12

In het voorgestelde artikel 412 de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) § 1 vervangen als volgt:

«§ 1. — *De tuchtverheden bedoeld in artikel 410, § 1, zijn bevoegd om een lichte straf op te leggen.*

In afwijking van het bepaalde in het vorige lid, is de tuchtverheid bevoegd om een lichte straf op te leggen:

– *de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie ten aanzien van de referendarissen die de raadsheren in het Hof van Cassatie bijstaan;*

également été clairement exposé lors de leur audition. Nous renvoyons dès lors au texte de la note qui nous a été transmis lors de l'audition du 19 février 2002.

N° 4 DU GOUVERNEMENT

Art. 11

A l'article 411 proposé, apporter les modifications suivantes :

A) au § 1er, les mots «les autorités visées à l'article 410» **sont remplacés par** «*les autorités visées à l'article 410, § 1er, ou la personne de rang au moins égal qu'elles désignent au sein du même corps ou le chef de corps du degré supérieur,*»

B) Au § 2, supprimer l'alinéa 1er.

JUSTIFICATION

Si quant à discipline de la fonction publique le cumul des fonctions d'initiation, d'instruction et de décision n'est pas contraire à la jurisprudence concernant l'article 6 de la convention des droits de l'homme, il n'est pas impossible que cette jurisprudence évolue. En outre, à l'heure actuelle l'autorité disciplinaire compétente prend déjà soin de désigner un 'magistrat instructeur' se conformant ainsi au principe d'indépendance et d'impartialité (voyez Cass., 4 mars 1993, Pas, n° 1526, p. 242.).

N°5 DU GOUVERNEMENT

Art. 12

A l'article 412 proposé, apporter les modifications suivantes :

A) remplacer le § 1er par la disposition suivante :

«§ 1er. — *L'autorité disciplinaire compétente pour infliger une peine mineure est l'autorité visée à l'article 410, § 1er.*

Par dérogation aux dispositions de l'alinéa précédent, l'autorité compétente pour infliger une peine mineure est:

– *le procureur général près la Cour de cassation à l'égard des référendaires qui assistent les conseillers à la Cour de cassation;*

– de procureur-generaal bij het hof van beroep ten aanzien van de referendarissen bij de hoven van beroep;

– de procureur des Konings ten aanzien van de referendarissen bij de rechtbanken van eerste aanleg.»;

B) in § 2, 1°, eerste streepje, de woorden «van de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg en de voorzitters van de rechtbanken van koophandel, » invoegen tussen de woorden «ten aanzien» en de woorden «van de leden van de rechtbanken van eerste aanleg»;

C) in § 2, 1°, tweede streepje, de woorden «van de voorzitters van de arbeidsrechtbanken, » invoegen tussen de woorden «ten aanzien» en de woorden «van de leden van de arbeidsrechtbanken»;

D) in § 2, 1°, derde streepje, de woorden «van de eerste voorzitters van de hoven van beroep, en van de arbeidshoven, » invoegen tussen de woorden «ten aanzien» en de woorden «van de leden van de hoven van beroep»;

E) Paragraaf 2, 2°, vervangen als volgt:

«2° De algemene vergadering van het Hof van Cassatie ten aanzien van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie en de leden van de zetel van dat hof.»;

F) Paragraaf 2, 3°, vervangen als volgt:

«3° Ten aanzien van de leden van het openbaar ministerie:

– ten aanzien van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, de Koning voor de afzetting en het ontslag van ambtswege en de minister van Justitie voor de andere zware straffen;

– ten aanzien van de eerste advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie, de advocaten-generaal bij het Hof van Cassatie, de procureurs-generaal bij de hoven van beroep en de federale procureur, de Koning voor de afzetting en het ontslag van ambtswege en de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie voor de andere zware straffen;

– ten aanzien van de federale magistraten, de Koning voor de afzetting en het ontslag van ambtswege en de federale procureur voor de andere zware straffen;

– le procureur général près la cour d'appel à l'égard des référendaires près les cours d'appel;

– le procureur du Roi à l'égard des référendaires près les tribunaux de première instance.»;

B) dans le § 2, 1°, premier tiret, insérer les mots «des présidents des tribunaux de première instance et des présidents des tribunaux de commerce, » entre les mots «à l'égard» et les mots «des membres des tribunaux de première instance»;

C) dans le § 2, 1°, deuxième tiret, insérer les mots «des présidents des tribunaux du travail, » entre les mots «à l'égard» et les mots «des membres des tribunaux du travail»;

D) dans le § 2, 1°, troisième tiret, insérer les mots «des premiers présidents des cours d'appel et des cours du travail, » entre les mots «à l'égard» et les mots «des membres des cours d'appel»;

E) remplacer le § 2, 2°, par la disposition suivante :

«2° L'assemblée générale de la Cour de cassation à l'égard du premier président de la Cour de cassation et des membres du siège de la Cour de cassation.»;

F) remplacer le § 2, 3°, par la disposition suivante :

«3° En ce qui concerne les membres du ministère public:

– à l'égard du procureur général près la Cour de cassation, le Roi pour la révocation et la démission d'office et le ministre de la Justice pour les autres peines majeures;

– à l'égard du premier avocat général près la Cour de cassation, des avocats généraux près la Cour de cassation, des procureurs généraux près les cours d'appel, et du procureur fédéral, le Roi pour la révocation et la démission d'office et le procureur général près la Cour de cassation pour les autres peines majeures;

– à l'égard des magistrats fédéraux, le Roi pour la révocation et la démission d'office et le procureur fédéral pour les autres peines majeures;

– ten aanzien van de andere magistraten van het openbaar ministerie, hierbij inbegrepen de toegevoegde substituten procureur des Konings en de toegevoegde substituten arbeidsauditeur, de Koning voor de afzetting en het ontslag van ambtswege en de procureur-generaal bij het hof van beroep voor de andere zware straffen.»

G) paragraaf 2, 4°, vervangen als volgt:

«4° Ten aanzien van de referendarissen bij het Hof van Cassatie, de attachés van de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie, de hoofdgriffier van het Hof van Cassatie, de griffiers-hoofden van dienst, de adjunct-griffiers bij het Hof van Cassatie, daaronder begrepen wegens fouten begaan bij het verlenen van bijstand aan de rechter, van de hoofdsecretarissen van het parket van het Hof van Cassatie, de secretarissen - hoofden van dienst, de secretarissen en adjunct-secretarissen bij het parket van het Hof van Cassatie, de Koning voor de afzetting en het ontslag van ambtswege en de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie voor de andere zware straffen.»;

H) paragraaf 2, 5°, vervangen als volgt:

«5° Ten aanzien van de referendarissen niet begrepen in 4° en parketjuristen, de Koning voor de afzetting en het ontslag van ambtswege en de procureur-generaal bij het hof van beroep voor de andere zware straffen.»;

I) paragraaf 2 aanvullen als volgt:

«6° Ten aanzien van de griffiers, daaronder begrepen wegens fouten begaan bij het verlenen van bijstand aan de rechter en de secretarissen niet begrepen in 4°, de Koning voor de afzetting en het ontslag van ambtswege en naar gelang van het geval de procureur-generaal bij het hof van beroep of de federale procureur voor de andere zware straffen.

7° Ten aanzien van de vertalers, van de opstellers en van de parket- en griffiebeambten, de minister van Justitie voor de afzetting en het ontslag van ambtswege en naar gelang van het geval, de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie of de procureur-generaal bij het hof van beroep, of de federale procureur voor de andere zware straffen.»

– à l'égard des autres magistrats du ministère public y compris les substituts du procureur du Roi de complément et les substituts de l'auditeur du travail de complément, le Roi pour la révocation et la démission d'office et le procureur général près la cour d'appel pour les autres peines majeures.»

G) remplacer le § 2, 4°, par la disposition suivante :

« 4° En ce qui concerne les référendaires près la Cour de cassation, les attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation, le greffier en chef de la Cour de cassation, les greffiers chef de service, les greffiers, les greffiers adjoints à la Cour de cassation, y compris pour les fautes commises dans l'assistance qu'ils prêtent au magistrat, le secrétaire en chef, les secrétaires chef de service, les secrétaires, les secrétaires adjoints au parquet général près la Cour de cassation, le Roi pour la révocation et la démission d'office et le procureur général près la Cour de cassation pour les autres peines majeures.»;

H) remplacer le § 2, 5°, par la disposition suivante :

«5° En ce qui concerne les référendaires non visés au 4° et les juristes de parquet le Roi pour la révocation et la démission d'office et le procureur général près la Cour d'appel pour les autres peines majeures.»;

I) compléter le § 2 comme suit:

« 6° En qui concerne les greffiers y compris pour les fautes commises dans l'assistance qu'ils prêtent au magistrat et les secrétaires non visés au 4°, le Roi pour la révocation et la démission d'office et selon le cas le procureur général près la cour d'appel ou le procureur fédéral pour les autres peines majeures.

7° En ce qui concerne les traducteurs, rédacteurs, employés de parquet et de greffe le ministre de la Justice pour la révocation et la démission d'office et, selon le cas, le procureur général près la Cour de cassation, le procureur général près la cour d'appel, ou le procureur fédéral pour les autres peines majeures.»;

j) paragraaf 3 weglaten.

VERANTWOORDING

1. De verenigde kamers zijn samengesteld door de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, zodat de bevoegdheid om een zware straf op te leggen aan de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie niet aan hen kan worden toevertrouwd. Deze bevoegdheid is toevertrouwd aan de algemene vergadering van het Hof van Cassatie, aan wie ook de bevoegdheid ten aanzien van de andere leden van de zetel is toevertrouwd. Haar samenstelling is immers bepaald in het Gerechtelijk Wetboek.

2. De bevoegdheid ten aanzien van de magistraten van het openbaar ministerie is zo gewijzigd dat zij, zoals de magistraten van de zetel, kunnen beschikken over een beroep met volle rechtsmacht. Het betreft tegelijk een verschuiving van bevoegdheid naar beneden toe en een hergroepering van de bevoegdheid in vergelijking met de tekst van het ontwerp.

3. § 3 wordt opgeheven omdat hij dubbel gebruik uitmaakt met artikel 419, achtste lid.

Nr. 6 VAN DE REGERING

Art. 13

Het voorgestelde artikel 413 vervangen als volgt:

«Art. 413. — De personen die binnen of buiten een gerecht, een parket, een griffie of een parketsecretariaat een ander ambt uitoefenen dan dat waarin ze zijn benoemd, blijven ressorteren onder de tuchtoverheid van het ambt waarin ze zijn benoemd.»

VERANTWOORDING

Zoals reeds uiteengezet in de verantwoording van artikel 409, is het omwille van het gelijkheidsprincipe beter de bevoegdheid toe te vertrouwen aan de tuchtoverheid die bevoegd zou zijn geweest ingeval de betrokkene niet tijdelijk zijn ambt zou hebben verlaten en onder wiens bevoegdheid hij in elk geval terug ressorteert wanneer hij opnieuw het ambt uitoefent waarin hij is benoemd.

J) supprimer le § 3.

JUSTIFICATION

1. Les chambres réunies étant composées par le premier président de la Cour de cassation, la compétence d'infliger une peine majeure au premier président de la Cour de cassation ne peut dès lors leur être attribuée. Cette compétence est dès lors attribuée à l'assemblée générale de la Cour de cassation à qui on attribue également la compétence à l'égard des autres membres du siège de la Cour de cassation pour la raison que sa composition est fixée par le Code judiciaire.

2. La compétence à l'égard des magistrats du ministère public est modifiée de manière à ce que ces derniers puissent bénéficier d'un recours de pleine juridiction tout comme les magistrats du siège. Il s'agit à la fois d'un glissement de compétence vers le bas et d'un regroupement de compétence par rapport au texte repris dans le projet.

3. Le § 3 est supprimé parce qu'il fait double emploi avec l'article 419, alinéa 8.

N° 6 DU GOUVERNEMENT

Art. 13

Remplacer l'article 413 proposé par ce qui suit :

«Art. 413. — Les personnes qui exercent, dans ou en dehors d'une juridiction, d'un parquet, d'un greffe ou d'un secrétariat de parquet, d'autres fonctions que celles pour lesquelles elles ont été nommées continuent pour la discipline à relever des autorités compétentes par rapport à la fonction dans laquelle elles ont été nommées.»

JUSTIFICATION

Comme expliqué sous l'article 409, il vaut mieux, pour des raisons d'égalité, confier la compétence disciplinaire aux autorités qui seraient encore compétentes si l'intéressé n'avait pas quitté provisoirement ses fonctions, autorités sous l'autorité disciplinaire desquelles la personne concernée retombera de toute façon le jour où elle exercera à nouveau les fonctions dans lesquelles elle a été nommée.

Nr. 7 VAN DE REGERING

Art. 14

Het voorgestelde artikel 415 vervangen als volgt:

«Art. 415. — § 1. De algemene vergadering van het Hof van Cassatie neemt kennis van het hoger beroep ingesteld tegen:

1° de lichte straffen opgelegd aan de leden van de zetel van het Hof van Cassatie met uitzondering van de eerste voorzitter van dat Hof;

2° de zware straffen opgelegd:

– aan de eerste voorzitters van de hoven van beroep;
– aan de eerste voorzitters van de arbeidshoven.

§ 2. De verenigde kamers van het Hof van Cassatie nemen kennis van het hoger beroep ingesteld tegen de zware straffen opgelegd:

– aan de leden van de hoven van beroep;
– aan de leden van de arbeidshoven, met inbegrip van de raadsheren in sociale zaken;
– aan de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg;
– aan de voorzitters van de arbeidsrechtbanken;
– aan de voorzitters van de rechtbanken van koop-handel;
– aan de leden van de rechtbanken van eerste aanleg met inbegrip van de toegevoegde rechters in de rechtbanken van eerste aanleg;
– aan de leden van arbeidsrechtbanken met inbegrip van de toegevoegde rechters in de arbeidsrechtbanken en de rechters in sociale zaken;
– aan de leden van de rechtbanken van koophandel met inbegrip van de toegevoegde rechters in de rechtbanken van koophandel en de rechters in handelszaken;
– aan de vrederechters en aan de toegevoegde vrederechters;
– aan de rechters in de politierechtbanken en aan de toegevoegde rechters in de politierechtbanken.

§ 3. De eerste kamer van het Hof van Cassatie neemt kennis van het hoger beroep ingesteld tegen de lichte straffen opgelegd:

– aan de eerste voorzitters van de hoven van beroep;
– aan de eerste voorzitters van de arbeidshoven;
– aan de leden van de hoven van beroep;

N° 7 DU GOUVERNEMENT

Art. 14

Remplacer l'article 415 par la disposition suivante :

«Art. 415. — § 1. L'assemblée générale de la Cour de cassation connaît des appels formés contre:

1° les peines mineures infligées aux membres du siège de la Cour de cassation à l'exception du premier président de cette cour;

2° les peines majeures infligées:

– aux premiers présidents des cours d'appel;
– aux premiers présidents des cours du travail;

§ 2. Les chambres réunies de la Cour de cassation connaissent des appels formés contre les peines majeures infligées:

– aux membres des cours d'appel;
– aux membres des cours du travail y compris les conseillers sociaux;
– aux présidents des tribunaux de première instance;
– aux présidents des tribunaux du travail;
– aux présidents des tribunaux de commerce;
– aux membres des tribunaux de première instance, y compris les juges de complément aux tribunaux de première instance;
– aux membres des tribunaux du travail y compris les juges de complément aux tribunaux du travail et les juges sociaux;
– aux membres des tribunaux de commerce y compris les juges de complément aux tribunaux de commerce et les juges consulaires;
– aux juges de paix et aux juges de paix de complément;
– aux juges de police et aux juges de police de complément.

§ 3. La première chambre de la Cour de cassation connaît des appels formés contre les peines mineures infligées :

– aux premiers présidents des cours d'appel;
– aux premiers présidents des cours du travail;
– aux membres des cours d'appel;

- aan de leden van de arbeidshoven met inbegrip van de raadsheren in sociale zaken;
- aan de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg;
- aan de voorzitters van de arbeidsrechtbanken;
- aan de voorzitters van de rechtbanken van koop-handel.

§ 4. De eerste kamer van het hof van beroep neemt kennis van het hoger beroep ingesteld tegen de lichte straffen opgelegd:

- aan de leden van de rechtbanken van eerste aanleg met inbegrip van de toegevoegde rechters in de rechtbanken van eerste aanleg;
- aan de leden van de rechtbanken van koophandel met inbegrip van de toegevoegde rechters in de rechtbanken van koophandel en de rechters in handelszaken;
- aan de vrederechters en aan de toegevoegde vrederechters;
- aan de rechters in de politierechtbanken en aan de toegevoegde rechters in de politierechtbanken;

§ 5. De eerste kamer van het arbeidshof neemt kennis van het hoger beroep ingesteld tegen de lichte straffen opgelegd aan de leden van de arbeidsrechtbanken met inbegrip van de toegevoegde rechters in de arbeidsrechtbanken en de rechters in sociale zaken;

§ 6. De minister van Justitie neemt kennis van het hoger beroep ingesteld tegen:

1° de lichte straffen opgelegd:

- aan de eerste advocaat-generaal en aan de advocaten-generaal bij het Hof van Cassatie;
- aan de procureurs-generaal bij de hoven van beroep;
- aan de federale procureur;
- aan de referendarissen bij het Hof van Cassatie;
- aan de attachés van de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie;
- aan de hoofdgriffier van het Hof van Cassatie;
- aan de hoofdsecretaris van het parket-generaal bij het Hof van Cassatie;

2° de zware straffen met uitzondering van de afzetting en het ontslag van ambtswege, opgelegd:

- aan de leden van het openbaar ministerie met uitzondering van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie;
- aan de referendarissen bij het Hof van Cassatie;
- aan de attachés van de dienst voor documentatie

- aux membres des cours du travail y compris les conseillers sociaux ;
- aux présidents des tribunaux de première instance;
- aux présidents des tribunaux du travail;
- aux présidents des tribunaux de commerce.

§ 4. La première chambre de la cour d'appel connaît des appels contre les peines mineures infligées :

- aux membres des tribunaux de première instance y compris les juges de complément aux tribunaux de première instance;
- aux membres des tribunaux du commerce y compris les juges de complément aux tribunaux de commerce et les juges consulaires;
- aux juges de paix et aux juges de paix de complément;
- aux juges aux tribunaux de police et aux juges de complément aux tribunaux de police.

§ 5. La première chambre de la cour du travail connaît des appels contre les peines mineures infligées aux membres des tribunaux du travail y compris les juges de complément aux tribunaux du travail et les juges sociaux.

§ 6. Le ministre de la Justice connaît des appels formés contre:

1° les peines mineures infligées:

- au premier avocat général et aux avocats généraux près la Cour de cassation;
- aux procureurs généraux près les cours d'appel;
- au procureur fédéral;
- aux référendaires près la Cour de cassation;
- aux attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation;
- au greffier en chef à la Cour de cassation;
- au secrétaire en chef près le parquet général près la Cour de cassation.

2° les peines majeures autres que la révocation et la démission d'office infligées:

- aux membres du ministère public à l'exception du procureur général près la Cour de cassation;
- aux référendaires près la Cour de cassation;
- aux attachés au service de la documentation et de

en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie;

- aan de referendarissen;
- aan de parketjuristen;
- aan de griffiers, de secretarissen en het personeel van griffies en parketsecretariaten.

§ 7. De procureur-generaal bij het Hof van Cassatie neemt kennis van het hoger beroep ingesteld tegen de lichte straffen, opgelegd:

- aan de leden van het parket-generaal bij de hoven van beroep;
- aan de leden van het auditoraat-generaal bij de arbeidshoven;
- aan de procureurs des Konings;
- aan de arbeidsauditeurs;
- aan de federale magistraten;
- aan de toegevoegde substituten procureur des Konings;
- aan de toegevoegde substituten arbeidsauditeur;
- aan de bijstandsmagistraten;
- aan de referendarissen bij de hoven van beroep;
- aan de parketjuristen bij het parket-generaal bij de hoven van beroep;
- aan de griffiers en aan het personeel van de griffies bij de hoven van beroep en de arbeidshoven;
- aan de secretarissen en aan het personeel van de secretariaten van het parket bij de hoven van beroep, de arbeidshoven en het federaal parket.

§ 8. De procureur-generaal bij het hof van beroep neemt kennis van het hoger beroep ingesteld tegen de lichte straffen, opgelegd:

- aan de leden van de parketten bij de rechtbanken van eerste aanleg;
- aan de leden van het arbeidsauditoraat;
- aan de referendarissen bij de rechtbanken van eerste aanleg;
- aan de parketjuristen bij het parket bij de rechtbanken van eerste aanleg;
- aan de griffiers en aan het personeel van de griffies van de rechtbanken van eerste aanleg, de arbeidsrechtbanken, de rechtbanken van koophandel, de politierechtbanken en de vredegerichten;
- aan de secretariaten en aan het personeel van de parketsecretariaten van het parket bij de rechtbanken van eerste aanleg.

§ 9. De beroepsoverheden kunnen lichtere of zwaardere straffen opleggen dan diegenen die zijn uitgesproken of geen straf opleggen.

la concordance des textes auprès de la Cour de cassation ;

- aux référendaires ;
- aux juristes de parquet ;
- aux greffiers, aux secrétaires et au personnel des greffes et des secrétariats de parquet.

§ 7. Le procureur général près la Cour de cassation connaît des appels formés contre les peines mineures, infligées:

- aux membres du parquet général près les cours d'appel;
- aux membres de l'auditorat général près les cour du travail;
- aux procureurs du Roi ;
- aux auditeurs du travail ;
- aux magistrats fédéraux ;
- aux substituts du procureur du Roi de complément;
- aux substituts de l'auditeur du travail de complément;
- aux magistrats d'assistance ;
- aux référendaires près les cours d'appel;
- aux juristes de parquet près le parquet général près les cours d'appel;
- aux greffiers et au personnel des greffes des cours d'appel et des cours du travail;
- aux secrétaires et au personnel des secrétariats de parquet des cours d'appel, des cours du travail et du parquet fédéral.

§ 8. Le procureur général près la Cour de d'appel connaît des appels formés contre les peines mineures, infligées:

- aux membres du parquet près les tribunaux de première instance;
- aux membres des auditorats du travail;
- aux référendaires près les tribunaux de première instance;
- aux juristes de parquet près le parquet près les tribunaux de première instance;
- aux greffiers et au personnel des greffes des tribunaux de première instance, des tribunaux du travail , des tribunaux de commerce, des tribunaux de police et des justices de paix;
- aux secrétaires et au personnel des secrétariats de parquet près les tribunaux de première instance.

§ 9. Les autorités de recours peuvent infliger une peine inférieure ou une peine supérieure à celle prononcée ou ne pas infliger une peine.

De overheid bevoegd voor het hoger beroep tegen lichte straffen kan geen zware straf uitspreken dan na het verkrijgen van een advies van de Nationale Tucht-raad.

§ 10. Er is geen hoger beroep mogelijk bij de Raad van State tegen tuchtstraffen in eerste en tweede aan-leg opgelegd door organen van de rechterlijke orde.

§ 11. De voorzieningen in cassatie bedoeld in de ar-tikelen 608, 609 en 612 worden uitgesloten.

§ 12. Het openbaar ministerie beschikt over een recht op hoger beroep ten aanzien van elke tuchtstraf.

§13. «Er kan hoger beroep worden ingesteld door de betrokkene en door het openbaar ministerie tegen de ordemaatregelen bedoeld in artikel 406. Het hoger be-roep wordt gebracht voor overheid die ten aanzien van de betrokkene bevoegd is om kennis te nemen van het hoger beroep tegen een lichte straf. «

VERANTWOORDING

De wijzigingen aangebracht aan de §§ 2 tot en met 10 van het ontwerp berusten op de wil om zoveel als mogelijk het be-roep voor de Raad van State te vervangen door een hoger be-roep met volle rechtsmacht.

De voorziening in cassatie bedoeld in artikel 610 van het Gerechtelijk Wetboek moet worden samen gelezen met artikel 1088 van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de bevoegdheidsoverschrijding. Hoewel het ontwerp de beroeps-mogelijkheden uitbreidt (het hoger beroep van de betrokkene en overeenkomstig amendement nr. het hoger beroep van het openbaar ministerie), blijft het niettemin aangewezen dat de Mi-nister van Justitie zijn bevoegdheid behoudt om de procureur-generaal van het Hof van Cassatie voor te schrijven om tuchtrechtelijke beslissingen aan te brengen aan het Hof die een bevoegdheidsoverschrijding uitmaken.

Uit de hoorzittingen blijkt dat de mogelijkheid voor het openbaar ministerie om hoger beroep in te stellen noodzakelijk is voor de uitoefening van één van zijn wezenlijke opdrachten, nl. het verzekeren van de goede werking van de justitie en het waarborgen van het vertrouwen in de instelling. Bovendien laat deze mogelijkheid het openbaar ministerie toe zich te verzetten tegen een lakse toepassing van het tuchtrecht en te waken over de eenheid van rechtspraak.

De ordemaatregelen kunnen van toepassing zijn tijdens de gehele procedure die voorafgaat aan de uitspraak van de tucht-straf. Om te vermijden dat de overheid bevoegd op grond van artikel 406 deze maatregel misbruikt, kan er hoger beroep te-gen worden ingesteld.

L' autorité de recours compétente contre les peines mineures ne peut prononcer une peine majeure qu'après avoir obtenu l'avis du Conseil national de discipline.

§ 10. Aucun recours n'est ouvert devant le Conseil d'État contre les décisions disciplinaires de premier et de second degré rendues par des organes de l'ordre judiciaire.

§ 11. Les recours en cassation prévus aux articles 608, 609 et 612 sont exclus.

§ 12. Le ministère public dispose d'un droit d'appel à l'encontre de toute sanction disciplinaire.

§13. La personne concernée et le ministère public peuvent exercer un recours contre les mesures d'ordre visées à l'article 406. Le recours est exercé de-vant l'autorité disciplinaire compétente à l'égard de la personne concernée pour connaître d'un recours con-tre une peine mineure.»

JUSTIFICATION

Les modifications apportées aux §§ 2 à 10 du projet repo-sent sur la volonté de remplacer autant que faire se peut le re-cours devant le Conseil d'État par un recours de pleine juridic-tion.

Le recours en cassation prévu à l'article 610 du Code judi-ciaire doit être lu en combinaison avec l'article 1088 du Code judiciaire relatif au recours pour excès de pouvoir. Bien que le projet multiplie les possibilités de recours (appel de la personne concernée et suite à l'amendement n° ... appel du ministère pu-blic), il reste toutefois utile que le ministre de la Justice con-serve sa compétence de dénoncer au procureur général de la Cour de cassation les décisions disciplinaires qui constitueraient un excès de pouvoir.

Il ressort des auditions que la possibilité d'aller en appel est nécessaire pour que le ministère public puisse exercer une de ses fonctions fondamentale à savoir assurer le bon fonctionne-ment de la justice et sauvegarder la confiance dans l'institution. En outre, cela lui permet de contrer une application trop laxiste du droit disciplinaire et de veiller à l'unité de la jurisprudence.

Les mesures d'ordre pouvant couvrir toute la période anté-rieure à la prononciation de la décision disciplinaire, un recours est ouvert contre cette mesure afin d'éviter qu'une autorité com-pétente sur base de l'article 406 abuse de cette mesure.

Nr. 8 VAN DE REGERING

Art. 17

Het voorgestelde artikel 419, achtste lid, vervangen als volgt:

«In alle gevallen waarin hij gevat is, maakt de Nationale Tuchtraad de zaak aanhangig bij de overheid bevoegd om een zware straf van de eerste graad op te leggen en bezorgt deze tuchtverheid het dossier en zijn advies aangaande de eventueel op te leggen straf.»

In alle gevallen waarin hij is gevat moet de overheid, bevoegd voor het opleggen van een zware straf van de eerste graad, de betrokkene horen.

Er kan geen hoger beroep worden ingesteld tegen de beslissing van een overheid bevoegd om een zware straf van de eerste graad op te leggen, om de overheid te vatten die bevoegd is om een zware straf van de tweede graad op te leggen.

Indien de overheid bevoegd voor het opleggen van een zware straf van de eerste graad van oordeel is dat een zware straf van de tweede graad moet worden opgelegd, maakt zij het dossier over aan de overheid bevoegd om een zware straf van de tweede graad op te leggen

VERANTWOORDING

Het achtste lid werd aangepast gelet op de wijzigingen die werden aangebracht aan de bevoegdheid van de Nationale Tuchtraad.

Bovendien wordt uitdrukkelijk bepaald dat de Nationale Tuchtraad, zelfs al adviseert hij een ontslag van ambtswege, een ontzetting uit het ambt of afzetting, de zaak aanhangig maakt bij de overheid die bevoegd is om zware straffen van de eerste graad, (zie artikel 3 zoals geamendeerd door de Regering) op te leggen.

Derhalve wordt tegemoet gekomen aan de opmerkingen van het Hof van Cassatie dat er op wees dat er op deze wijze geen beroepsoverheid verloren gaat.

N° 8 DU GOUVERNEMENT

Art. 17

Remplacer l'article 419, alinéa 8, proposé, par ce qui suit:

«Dans tous les cas où il a été saisi, le Conseil national de discipline saisit l'autorité compétente pour infliger une peine majeure du premier degré en lui transmettant le dossier et son avis quant à l'éventuelle peine à infliger.»

L'autorité compétente pour infliger une peine majeure du premier degré doit entendre la personne concernée dans tous les cas où elle a été saisie.

Aucun recours n'est ouvert contre la décision de l'autorité compétente pour infliger une peine majeure du premier degré de saisir l'autorité compétente pour infliger une peine majeure du second degré.

Si l'autorité compétente pour infliger une peine majeure du premier degré est d'avis qu'une peine majeure du second degré doit être infligée, elle transmet le dossier à l'autorité compétente pour infliger une peine majeure du second degré. ».

JUSTIFICATION

L'alinéa 8 est modifié suite aux changements apportés à la compétence du Conseil national de discipline.

En outre, il est stipulé explicitement que le Conseil national de discipline, même s'il recommande la démission d'office, l destitution ou la révocation, saisit l'autorité compétente pour infliger des peines majeures du premier degré (voir l'article 3 tel qu'amendé par le gouvernement).

Il est ainsi tenu compte des remarques de la Cour de cassation qui a signalé que de cette manière aucune instance de recours n'est perdue.

Nr. 9 VAN DE REGERING

Art. 33

Dit artikel vervangen door wat volgt:

«Art. 33. — Met uitzondering van artikel 405, blijven de artikelen 404 tot en met 427 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals van toepassing voor de volledige inwerkingtreding van deze wet van toepassing op alle tuchtvorderingen waarin de betrokkene werd gehoord vóór dat deze wet inwerking trad.»

VERANTWOORDING

Het eerste en tweede lid van artikel 33 van het ontwerp zijn tegenstrijdig: het tweede lid is afkomstig van een vorige versie van de tekst en had moeten geschrapt worden vermits artikel 406 reeds werd opgenomen in de artikelen 405 tot en met 427.

Bovendien is de in het eerste lid gebruikte terminologie «de tuchtvorderingen ingesteld» onvoldoende duidelijk. Daarom wordt deze vervangen door een bepaling die voorziet dat de vroegere wetgeving van toepassing blijft op de procedures ingesteld vóór de inwerkingtreding van de huidige wet voor zover de betrokkene reeds gehoord werd, hetzij in het begin of aan het einde van de procedure.

Artikel 405 van het Gerechtelijk Wetboek zoals gewijzigd bij dit ontwerp is onmiddellijk van toepassing op alle procedures aangezien de schaal van straffen die erin voorkomen gunstiger is dan hetgeen voorzien is in de vorige wetgeving. Deze schaal voorziet in een ontslag van ambtswege dat een einde maakt aan het ambt van de betrokkene maar het recht vrijwaart op een rustpensioen van de openbare sector.

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN

N° 9 DU GOUVERNEMENT

Art. 33

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 33. — A l'exception de l'article 405, les articles 404 à 427 du Code judiciaire, tels qu'applicables avant l'entrée en vigueur complète de la présente loi, restent applicables à toutes les actions disciplinaires dans lesquelles la personne concernée a été entendue avant l'entrée en vigueur de la présente loi.»

JUSTIFICATION

Les alinéas 1er et 2 de l'article 33 du projet sont contradictoires: le second alinéa provient d'une version antérieure du texte et aurait dû être supprimé puisque l'article 406 est inclus dans les articles 405 à 427.

En outre les termes «actions disciplinaires exercées» utilisés à l'alinéa 1er ne sont pas suffisamment clairs c'est pourquoi il est remplacé par une disposition qui prévoit que la législation antérieure continue à s'appliquer aux procédures entamées avant l'entrée en vigueur de la présente loi pour autant que la personne concernée ait été entendue que ce soit en début ou en fin de procédure.

L'article 405 du Code judiciaire tel que modifié par le présent projet, est immédiatement applicable à toute procédure car l'échelle des peines qui y figure est plus favorable que celle prévue dans la législation antérieure. Cette échelle prévoit en effet la démission d'office qui met fin aux fonctions de la personne concernée tout en maintenant le droit à la pension du secteur public.

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN